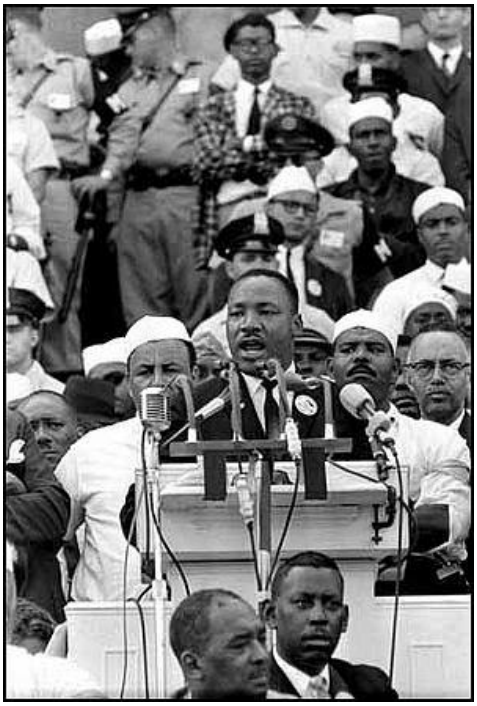
Martin Luther King: I have a dream

I have a dream (česky Mám sen) je názvem nejznámějšího projevu Martina Luthera Kinga, ve kterém silně a výmluvně hovoří o své touze po budoucnosti, kde by černí a bílí spolu žili jako sobě rovní. King přednesl projev 28. srpna 1963 ze schodů Lincolnova památníku během pochodu na Washington za práci a svobodu. Projev byl významný moment pro americké hnutí za občanská práva v 60. letech 20. století. 9. prosince 1964 mu byla udělena Nobelova cena míru. O čtyři roky později, 4. dubna 1968, byl King v Memphisu zastřelen.

Pramen pro překlad textu, včetně audia a videa ke stažení:
American Rhetoric, http://www.americanrhetoric.com/speeches/mlkihaveadream.htm

---

Mám velikou radost, že se spolu s vámi mohu připojit ke shromáždění, které vejde do historie jako největší demonstrace za svobodu v historii našeho národa.

Před sto lety, velký Američan, v jehož symbolickém stínu dnes stojíme, podepsal *Vyhlášení emancipace*. Tento významný výnos přišel jako světlo naděje pro miliony černošských otroků, kteří byli sežehnuti plamenem zničující nespravedlnosti. Přišel jako šťastný rozbřesk na konci dlouhé noci otroctví. Ale o sto let později, musíme čelit hrozné pravdě, totiž tomu, že černoši stále nejsou svobodní.

O sto let později, život černochů je stále ochromený okovy odloučení a řetězy diskriminace.

O sto let později černoši žijí na osamělém ostrově chudoby uprostřed ohromného oceánu hmotného úspěchu.

O sto let později černoši stále umdlévají na základním kameni americké společnosti a hledají sebe sama ve vyhnanství vlastní země.

Proto jsme se zde dnes sešli, abychom zdůraznili tyto hanebné podmínky.

V jistém smyslu jsme si dnes do hlavního města našeho státu přišli nechat vyplatit již vystavený šek. Když tvůrci naší republiky psali velkolepá slova *Ústavy* a *Deklarace nezávislosti*, podepisovali úpis a každý Američan ho zdědil.

Tento dokument byl slibem, že všem lidem, ano, černým i bílým, budou zajištěna „nezcizitelná práva“ „života, svobody a uskutečněného štěstí“. Dnes je zřejmé, že Amerika, co se týče jejích barevných obyvatel, tento písemně daný slib nenaplnila. Namísto naplnění této svaté povinnosti, Amerika svým černým obyvatelům vystavila špatný šek, šek, který jim byl vrácen s poznámkou „nedostatečné krytí."

Avšak my odmítáme věřit, že banka spravedlnosti zbankrotovala. Odmítáme věřit, že jsou nedostatečné fondy valut možností tohoto národa. A tak jsme si přišli nechat proplatit tenhle šek, šek, na základě kterého bude vyplněna naše žádost o vyplacení bohatství svobody a bezpečí spravedlnosti.

Přišli jsme na tohle posvátné místo připomenout Americe krajní naléhavost dneška. Není čas rezervovat si přepych nebo si vzít utišující drogu povlovného postupu. Nyní je čas naplnit zaslíbení demokracie. Nyní je čas vyjít z temného a pustého údolí segregace na prosluněnou cestu rasové spravedlnosti. Nyní je čas vytáhnout náš národ z tekoucích písků rasové nespravedlnosti na pevnou skálu bratrství. Nyní je čas učinit spravedlnost reálnou pro všechny Boží děti.

Bylo by osudné pro tento národ přehlédnout naléhavost téhle chvíle a podceňovat odhodlání černochů. Tohle parné léto černošské legitimní nespokojenosti nepřejde, dokud nepřijde povzbuzující podzim svobody a

rovnosti. Rok devatenáct set šedesát tři, to není konec, ale začátek. A ti, kteří věří, že černoši potřebují jen trochu vypustit páru a budou spokojení, se probudí do drsné reality, pokud národ bude dělat jako by se nic nedělo. Nebude žádný odpočinek ani žádný klid v Americe dokud nebudou černochům přiznána jejich občanská práva. Základy našeho národa se budu dál otřásat vichřicí této revolty, dokud se neobjeví šťastný den spravedlnosti.

Ale je zde něco, co musím říct svým lidem, kteří stojí na důležitém prahu, který vede do paláce spravedlnosti: V onom procesu, kdy budeme získávat místa, která nám právem patří, se nesmíme provinit špatnými činy. Nehledejme uspokojení naší žízně po svobodě v pití z kalichu hořkosti a nenávisti. Musíme vždy náš zápas vést na vysoké rovině důstojnosti a kázně. Nesmíme dovolit, aby náš tvůrčí protest degeneroval se ve fyzické násilí. Znovu a znovu musíme povstávat ke vznešeným výšinám oponování fyzické síle silou duševní.

Úžasnost nové bojovnosti, která pohltila černošskou komunitu, nesmí vést k nedůvěře ke všem bílým lidem, pro mnoho z nás bílým bratrům, jak dokázali svou přítomností zde; přišli prokázat, že jejich osud je svázaný s naším osudem a jejich svoboda je neoddělitelně svázána s naší svobodou.

Nemůžeme jít osamělí.

A na této cestě si musíme slíbit, že vždy půjdeme vpřed.

Nesmíme se otočit zpět.

Existují lidé, kteří se těch, kteří bojují za lidská práva, ptají: „Kdy budeme spokojení?“ Nemůžeme být nikdy spokojeni, dokud jsou černoši vystaveni nevýslovnému hororu policejní brutality. Nemůžeme být nikdy spokojeni, dokud naše těla, unavená cestováním, nebudeme moci nechat odpočinout v motelech na hlavních silnicích a v hotelech ve městech. Nemůžeme být spokojení, dokud základním pohybem černochů bude stěhování se z malého ghetta do ghetta velkého. Nemůžeme být nikdy spokojeni, dokud jsou naše děti zbavovány vlastní sebeúcty a okrádáni o vlastní důstojnost nápisy: „Jen pro bílé“. Nemůžeme být spokojeni, dokud černoši z Mississippi nemohou volit a černoši z New Yorku si myslí, že není důvod volit. Ne, ne, nejsme spokojeni a nebudeme spokojeni, dokud se „právo nebude valit jako vody a spravedlnost jako proudící potok“ (Am 5,24).

Jsem si vědom toho, že mnozí z vás se přišli z velkých zkoušek a otřesů. Někteří z vás sem přišli přímo z úzkých vězeňských cel. A někteří z vás sem přišli z míst, kde vaše hledání svobody vás zanechalo poražené bouří pronásledování a ohromené vichrem policejní brutality. Jste veteráni tvůrčího utrpení.

Pokračujte v práci s vírou, že nezasloužené utrpení je spásné. Jděte zpět do Mississippi, jděte zpět do Alabamy, jděte zpět do Jižní Karolíny, jděte zpět do Georgie, jděte zpět do Luisiany, jděte zpět do slumů a ghett našich měst na Severu, vědomi si toho, že nějakým způsobem tato se situace může změnit a že se také změní.

Říkám vám dnes, milí přátelé, nelibujme si v setrvávání v údolí beznaděje!

A tak, přestože čelíme dnešním i zítřejším obtížím, přesto mám sen. Je to sen pevně zakořeněný v americkém snu.

Mám sen, že jednoho dne tento národ povstane a bude žít skutečný smysl principu, na kterém byl založen: „Považujeme za samozřejmou pravdu, že všichni lidé jsou stvořeni jako sobě rovni.“

Mám sen, že jednoho dne na rudých kopcích Gergie, synové bývalých otroků a synové bývalých otrokářů budou schopni usednout společně ke stolu bratrství.

Mám sen, že jednoho dne dokonce i stát Mississippi, onen stát spalovaný žárem nespravedlnosti, spalovaný žárem útlaku, se promění v oázu svobody a spravedlnosti.

Mám sen, že moje čtyři děti budou jednoho dne žít ve státě, kde nebudou posuzováni podle barvy kůže, ale podle jejich charakteru.

Já mám dnes sen.

Mám sen, že jednoho dne, tam dole v Alabamě, v tomto státě plném nenávistných rasistů, v tomto státě s guvernérem plná ústa „zprostředkování“ a „zrušení“ – jednoho dne právě tam, v Alabamě, budou malí černí chlapci a malá děvčata schopni se vzít za ruce s malými bílými chlapci a bílými děvčaty jako bratři a sestry.

Já mám dnes sen.

Mám sen, že jednoho dne „každé údolí bude vyvýšeno, každý pahorek a každá hora budou sníženy, pahorkatina se změní v rovinu a horské hřbety v pláně; a zjeví se Hospodinova sláva a všechno tvorstvo to společně spatří“ (Iz 40,4-5).

To je naše naděje a to je víra, se kterou se vrátím na jih.

S touto vírou budeme schopni rozsekat hory zoufalství na kameny naděje.

S touto vírou budeme schopni drnčící sváry našeho národa proměnit v nádherný soulad bratrství.

S touto vírou budeme schopni společně pracovat, společně se modlit, společně bojovat, i do vězení takto půjdeme společně, společně povstaneme za svobodu, vědomi si toho, že jednou budeme svobodni.

A to bude den – to bude den, kdy všechny Boží děti budou zpívat tuto píseň v novém smyslu:

Má země, o tobě, sladká země svobody, o tobě já zpívám.

Země, kde naši otcové umírali, země, na kterou byli hrdí první poutníci,

z každého úpatí nechme svobodu znít.

A jestliže se chce Amerika stát velkým národem, toto se musí stát skutečností.

A tak nechte svobodu znít z úžasných pohoří New Hampshire.
Nechte svobodu znít z mohutných hor New Yorku.
Nechte svobodu znít z pahorkatin Alleghenies Pensylvánie.
Nechte svobodu znít ze zasněžených vrcholů kopců Colorada.
Nechte svobodu znít ze zakřivených vrcholů Kalifornie.

Ale nejen to:

Nechte svobodu znít ze Stone Mountain Georgie!
Nechte svobodu znít z Lookout Mountain Tennessee!
Nechte svobodu znít z každého kopce a kopečku Mississippi!
Z každého úpatí nechte znít svobodu!

A když se toto stane, když necháme svobodu znít, když necháme svobodu znít z každé vesnice a každé vísky, z každého státu a každého města, urychlíme příchod toho dne, kdy si *všechny* Boží děti, černí i bílí, Židé i pohané, protestanté i katolíci budou schopni podat ruce a zpívat slova starého černošského spirituálu:

Konečně svobodní!

Konečně svobodní!

Díky, Bože Všemohoucí,

konečně jsme svobodni!